

Ten eerste

die niet erkend wordt door door het Vaticaan of de staatskerk; ochtendmis op Eerste Kerstdag; Kerstprocessie in Beiqiaozhai. Foto's Grace Qi

PAUS VERSUS PEKING

■ De Chinese katholieke kerk is met dertig vacatures en nog eens dertig hoogbejaarde bisschoppen aan verjonging toe. Als Peking en het Vaticaan tot een overeenkomst komen, zou de Chinese geestelijkheid voortaan kandidaat-bisschoppen voordragen. De paus heeft er dan het laatste woord over, aldus persbureau Reuters.

■ Een van de struikelblokken in de onderhandelingen is de status van de huidige 110 bisschoppen. Zeventig van hen vormen geen probleem: zowel de Chinese staat als het Vaticaan erkent hen. Dertig ondergrondse bisschoppen worden alleen door het Vaticaan erkend, acht anderen zijn eenzijdig benoemd door de Chinese staat.

■ Vier van de staatsbisschoppen zijn door het Vaticaan geëxcommuniceerd, omdat ze vriendinnen of zelfs kinderen hebben, of een bisdom leiden dat al een door het Vaticaan benoemde bisschop had.

■ Het Vaticaan heeft als zoenoffer stilletjes vier staatsbisschoppen erkend, maar Peking heeft nog geen tegenprestatie geleverd. Integendeel: de aanwezigheid van Lei Shiyin, een door Rome geëxcommuniceerde bisschop, bij de zalving van enkele bisschoppen vorige maand moet een klap in het gezicht van de paus zijn geweest. De onderhandelingen verlopen zo stroef dat de paus onlangs heeft gevraagd om 'een bemoedigend signaal' uit China.

■ Alle ogen zijn gericht op de negende 'assemblee' van de Chinese Patriottische Katholieke Associatie (CPCA), deze week in Peking. De vergaderingen van het staatsorgaan zijn niet onomstreden. Ambtenaren van de atheïstische overheid, bisschoppen die het Vaticaan en de Chinese regering over en weer niet erkennen én geëxcommuniceerde geestelijken leiders: ze zitten allemaal bij elkaar in een demonstratie van eensgezindheid.

de mis in de staatskerk

Sommige ondergrondse kerken voelen zich in de steek gelaten. Gelovigen die hun leven op het spel hebben gezet voor hun paus, krijgen nu van het Vaticaan te horen dat ze zich koest moeten houden, omdat verzet tegen verzoening bij Peking de indruk wekt dat de paus de ondergrondse kerk niet onder controle heeft. Ook in de top van de katholieke kerk is er oppositie: kardinaal Zen, bisschop emeritus van Hongkong, zegt dat de 'valse vrijheid' die een deal met Peking de katholieken zou opleveren 'verraad aan Jezus' is.

Uitleverd aan communisten

Scheuringen in de kerk: het zal Dong Guanhua (58) een rotzorg zijn. In zijn dorp Youtong is het al een zootje, zegt hij. 'Aan de overkant heb je de staatskerk, links van mijn huis de ondergrondse kerk, en verderop een tweede ondergrondse.' Kerk nummer vier is de binnenplaats achter het huis van doe-het-zelf-bisschop Dong zelf. Ooit heeft hij met zelfstudie de Bijbel leren kennen, in 2004 heeft hij zichzelf tot bisschop uitgeroepen en nu laat hij druiven gisten om er zijn eigen miswijn van te maken.

Dat hij uit de kerk is gezet door een bisschop die zowel door het Vaticaan als de staatskerk wordt erkend, accepteert hij niet. 'Ik wil alleen maar weten of wij, ondergrondse gelovigen, mogen bestaan - of dat we met huid en haar worden uitleverd aan communisten die onze kerk vernietigen.' Online roept hij mensen van

Een verzoek tot zaligverklaring van de Nederlandse bisschop Schraven ligt bij het Vaticaan. Hij werd in 1937 in China vermoord door Japanners. Erkenning kan leiden tot een bedevaartsoord in Noord-China.

'het ware geloof' op zich te melden, zodat hij ze tot priester kan wijden in zijn kerk, achter zijn huis. Hij stopt pas als de paus hem daar hoogstpersoonlijk toe sommeert, zegt hij.

Dong heeft ze niet alle vijf op een rijtje, zegt Sun Fuqing (41), een priester in Zhengding met twee staatskerken onder zijn hoede. 'Schelden op de communistische partij maakt je nog niet tot een goede priester.' Sun is een telg uit een katholiek geslacht; zijn vader hielp de dorpskerk bouwen. 'Ik leerde de Bijbel kennen doordat hij elke dag stukjes in mijn oor fluisterde. Kerken bouwen deed hij toen al niet meer. In de Culturele Revolutie hebben ze allebei zijn armen gebroken. Toch hebben wij katholieken ons zonder het Vaticaan weten te redden.'

Mensen geloven, het volk heeft hoop, de natie is machtig. Geflankeerd door het portret van president Xi Jinping hangt deze communistische propagandaslogan op de gebouwen van legerziekenhuis 256. Op dit terrein staan de voormalige kathedraal, het kantoor van bisschop Schraven en de woongebouwen van de buitenlandse missionarissen. Hier heeft het leger jarenlang soldaten gehuisvest. Twee gedenkzuilen herinneren aan de moordpartij in 1937.

Sun droomt ervan op deze plek een centrum voor pelgrims uit Nederland te bouwen. 'Het Nederlandse bloed mag niet voor niets hebben gestroomd.' Hij probeert het terrein aan het Volksbevrijdings-

leger te ontfutselen. Dat is een bijna onmogelijke opgave. Slechts het feit dat de bisschoppen martelaren waren in de verzetsoorlog tegen Japan helpt misschien om toestemming voor een klein museum te krijgen. Van teruggave van het terrein aan de katholieke kerk is geen sprake. 'Tegenwoordig mogen we het terrein op om naar de kerk van Schraven te kijken. Maar niet met te grote groepen mensen. Dan stuurt de bewaker ons weg.'

Advertentie

KWALITEITSKEUKENS UIT DUITSLAND

> showroom op 3.500m² > advies in het Nederlands
> alle prijsklassen > perfecte aflevering en montage

ARDLAND
KÜCHEN-STUDIO

Bosinks Kamp 2
48531 Nordhorn (D)
Tel. 00 49-59 21 - 81 90 30
ardland@kuechen.de
www.ardland-keuken.de

Openingstijden: ma. t/m vr. 9-18 uur, za. 9-16 uur

Rational · SIEMENS · emotionART · Systemat · Häcker · Miele · ATAG

Bel voor een afspraak
(bij McDonald's)